

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. II. - Broj 15.

Ljubljana,
9. aprila
1931.

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo i uprava u Ljubljani (Narodni dom)
Telefon br. 2543 • Račun kod poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Rezolucija

prve redovne skupštine Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

održane u Beogradu 29. marta 1931. god.

Prva redovna skupština Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, u svojem zasjedanju od 29. marta o. g. u Beogradu, pored mnogih važnih pitanja o internom radu našega Sokolstva, raspravljala je i ona načelne i idejne prirode, koja svima treba da jasno pokažu puteve i ciljeve jugoslovenskog Sokolstva. Skupština je u svim tim pitanjima zauzela svoje odlučno i otvoreno stanovište i donela deciderane zaključke, iz kojih se vidi, u kakovom odnosu stoji naše Sokolstvo prema svim faktorima, koji ga okružuju u njegovom životu i radu ili neposredno zasjecaju u srž njegovih težnja i nastojanja.

Sama skupština, doduše, nije donela ništa novoga, već je sva ta pitanja, na koja je naše Sokolstvo oduvek imalo čisti i određeni pogled, samo obradila i ponovo u svojstvu nove zakonske organizacije istakla ih, podvukla i usvojila. Davajući svemu tome i svoj formalni imprimatur, ona je na prvom mestu naglasila neprikosnovenost Tyrševih sokolskih načela i duha njegove nauke, koja saobrazovana i usklađena sa našim nacionalnim težnjama, sačinjavaju najbitnije elemente čitavog našeg sokolskog i nacionalno-državnog života i rada.

Da bi pak pogled na sva ta pitanja i s praktične strane bio svemu našem članstvu kao i najširim slojevima naroda što pristupačniji, svi ovi zaključci sabrani su i upravo izlaze iz štampe u zasebnoj knjizi pod naslovom »Putevi i ciljevi Sokola kraljevine Jugoslavije«. Kao uvod tome, pridodana je i rezolucija, koju je tom prigodom skupština primila, a koja po svojoj konciznoj formi predstavlja upravo rezime svih u knjizi pertraktiranih pitanja. Mi tu rezoluciju donosimo sada ovde u celosti.

Za svakoga, koji hoće da do temelja spozna naše poglede na bismo sokolske ideje i na njenu misiju u uzgoju svega naroda, neophodno je i upravo apsolutno potrebno da prouči čitav kompleks strogo stvarno i objektivno obradenih pitanja, od kojih je ovde objavljena rezolucija samo izvadak, a što još jednom naglasujemo.

Treba svakako upoznati celinu, da se može nepristrano i pravilno tumačiti i shvatiti srž.

SOKOLSKI POKRET

Sokolstvo je pokret, koji u smislu Tyrševe sokolske ideje teži za podizanjem svih telesnih i moralnih sila pojedinca, a preko njega, čitavog jugoslovenskog naroda i drugih slovenskih naroda do najdosežnije granice savršenosti.

SOKOLSKA TEŽNJA

Idući za tim ciljem Sokolstvo kraljevine Jugoslavije želi, da u svakom svom članu razvije i održi u svežoj snazi sve njegove telesne i duševne sposobnosti koliko je to više moguće. Sokolstvo teži da svestranim jačanjem ličnosti uzgaja svoje pripadnike (članstvo, naraštaj, decu) za što bolje i korisnije članove ljudskog društva.

TELESNO VEŽBANJE

Kao glavno, neposredno i naročito sredstvo sokolskog vaspitanja smatra Sokolstvo telesno vežbanje po Tyrševom sustavu i njegovoj metodi. U takvom telesnom vežbanju Sokolstvo vidi najbolje sredstvo za skladni i istovremeni uzgoj tela i duše, za disciplinovanje i jačanje volje. Zato od svojih pripadnika traži da vežbaju.

DRUGA SREDSTVA

Sokolstvo se služi, u svrhu unapređenja telesnih i duševnih sposobnosti svojih pripadnika i čitavog naroda, također i drugim sredstvima, koja su u skladu s opštim sokolskim načelima.

SOKOLSKA JEDNAKOST

U sokolskoj su organizaciji svi članovi jednaki. Sokolstvo, verno svojim demokratskim načelima slobode, jednakosti i bratstva, čeni ljude po njihovoj ličnoj vrednosti, a ne deli ih po staleškim, klasnim, verskim i plemeškim razlikama, niti po zvanjima, društvenom položaju ili imutku.

SOCIJALNA PITANJA

Sokolstvo izriče svoje simpatije socijalno slabijima u njihovom nastojanju za poboljšanjem svog socijalnog položaja. Od svojih članova traži da se u privatnom i javnom životu, kadgod se ukrštavaju njihovi interesi s interesima drugih, svagda opredeljuju po zahtevima socijalne pravde i sokolskog bratstva.

RAVNOPRAVNOST

Sokolstvo smatra ženu jednako vrednim članom ljudskog društva kao i muškarca. U sokolskoj organizaciji Sokolice i Sokoli potpuno su ravnopravni.

ČITAV NAROD U SOKOLSTVU

U težnji da uzgoji što vrednije ličnosti za ljudsko društvo i za svoj narod i svoju državu, Sokolstvo želi da okupi u svojim redovima čitav narod. Sokolski pokret služi narodnoj celini i traži od svakog pojedinca, da svoje sopstvene interese dovede u sklad s opšte narodnim interesima celine.

NACIONALIZAM

Sokolski uzgoj je nacionalan uzgoj. Sokolstvo vidi u nacionalizmu neprekidan i ustrajan rad za narod. Naš nacionalizam shvaćamo kao nesebično, stvarno i trajno delovanje za narodnu celinu.

JUGOSLOVENSKA NACIONALNA SVEST

Sokolstvo smatra jugoslovensku nacionalnu svest za bitan uslov svestranog i zdravog razvoja našeg naroda. Sokolstvo kraljevine Jugoslavije jest i hoće da ostane svojinom celokupnog jugoslovenskog naroda u jednoj jedinstvenoj i nedeljivoj slobodnoj državi. Jedan narod, jedna država, jedno Sokolstvo! Sokolstvo kraljevine Jugoslavije braniće u svakom trenutku jedinstvo, slobodu i neovisnost kraljevine Jugoslavije protiv svih neprijatelja.

SVESTRANI NAPREDAK NARODA

Jugoslovensko Sokolstvo kao opšte narodna organizacija ne može zaboraviti svoju braću s one strane državnih granica, i — zabrinuto za njihovu sudbinu i saosećajući sve njihove nevolje — smatra svojom svetom dužnošću da se stara za njihov svestrani napredak.

NARODNA INDIVIDUALNOST

Sokolstvo smatra našu slobodnu i nezavisnu državu najjačim izražajem narodne individualnosti u zajednici drugih naroda. Zato smatra za svoj poziv, da unapređuje državu i državnu zajednicu. U jačanju slobodne i nezavisne države, na svim područjima, Sokolstvo vidi najveću garanciju za narodni napredak i održanje. Sokolstvo vaspitava svoje članstvo za svesne državljane, uverenog da jakost države počiva na svesti o pravima i dužnostima pojedinih državljana, na osećanju zajedničke odgovornosti sviju državljana za sudbinu države.

NARODNA VOJSKA

Načelo sokolske jednakosti ne dozvoljava nikakve staleške iznimke pa prema tome i pripadnici naše vojske treba da budu članovi sokolske organizacije. Vojska se stara oko obrane države. Za tu svoju opšte narodnu zadaću ona treba fizički i moralno jake i nacionalno svesne državljane. Takve državljane vaspitava Sokolstvo. Na tome se temelji saradnja vojske i Sokolstva.

SKOLA

Sokolstvo kao opšte narodna vaspitna organizacija saraduje i sa školom, koja je pre svega pozvana da uzgaja narod. Sokolstvo je spremno da pomogne škole u provođenju telesnog uzgoja mladeži, a očekuje, da će ga škola podupreti u njegovim nastojanjima.

ZAKON O OSNIVANJU SOKOLA SKJ

Naše Sokolstvo, organizovano u Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije, pokret je privatne inicijative, u koji svaki pojedini član unosi svoju ličnu vrednost i svoj lični rad. Zakonom o osnivanju Sokola kraljevine Jugoslavije dana je forma i način sokolske organizacije. U skladu sa sokolskom ideologijom, sokolskom tradicijom i opštim sokolskim načelima, Sokolstvo odlučuje samostalno o svim pitanjima, koja se tiču provođenja sokolske ideje.

SOKOLSKE ČETE

Sokolstvo nebi postiglo svoje ciljeve, kad bi zanemarilo onaj deo naroda, koji živi na selu, to više, što je ovaj kod nas u pretežnoj većini. Sokolske čete na selu, kao organizovane, disciplinovane i dobro vaspitane jedinice, treba da postanu važan centar za napredak sela. Pomoću tih četa treba nastojati provesti, uz prvenstveno i redovito sokolsko vaspitanje, također i svaki drugi rad na podizanju sela u kulturnom i ekonomskom pogledu. Sokolsko vaspitanje na selu treba dati u obliku prikladnom za selo, ali ono treba da odgovara svim našim načelima, da nigde ne odstupa od svojih dužnosti, koje mora preuzeti na sebe svako, ko hoće da bude Soko.

DRUGE ORGANIZACIJE

Sokolstvo kraljevine Jugoslavije zauzima prijateljski stav prema svim organizacijama u narodu, koje se ne protive Sokolstvu i čiji programi nisu u opreci sa načelima Sokolstva. Sokoli i Sokolice dužni su da se kao članovi drugih organizacija bezuslovno ravnaju po sokolskim načelima i sokolskoj disciplini, držeći uvek visoko dostojanstvo i ugled Sokolstva.

POLITIKA

Soko kraljevine Jugoslavije opšta je narodna i nepolitička organizacija. Savez Sokola kraljevine Jugoslavije, sokolske župe, društva i čete, a niti pojedinci izričito kao Sokoli, ili u zastupanju sokolske organizacije ne smeju sudelovati u političkim manifestacijama, niti davati političke izjave. Članovima Sokola kraljevine Jugoslavije ostavlja se, da se u granicama opštih sokolskih načela i pozitivnih državnih zakona politički opredeljuju slobodno i po svom uverenju. Tražimo od njih, da se u javnom životu i celokupnom svom radu uvek rukovode tim načelima.

NAPREDNA MISAO

Sokolska misao je napredna misao. Kao napredna ustanova Sokolstvo veruje u napredak i usavršenje čovečanstva i pojedinih ljudskih ustanova. Sokolski pokret kao moderan pokret treba da zadovolji potrebama i zahtevima savremenog čoveka i ljudskog društva, koje unapređuju njegov bitak.

VERA

Sokolstvo priznaje slobodu uverenja i misli svakog pojedinca. Sokolstvo poštuje svako versko uverenje i osećanje, jer smatra, da je vera najintimniji deo unutrašnjeg duševnog života. Sokolstvo usvaja načelo verske trpeljivosti.

SLOVENSTVO

Sokolstvo je već po svojoj tradiciji i po svojoj biti organizacija slovenskoga bratstva, koja propagira slovensku uzajamnost između svih Slovena. Svakog Slovena, pa bilo da on živi gdegod, smatramo za svog brata

po krvi, jeziku, kulturi i zajedničkom slovenskom poreklu.

RAD ZA SLOVENSTVO

Realno shvaćajući rad na zbližavanju i bratskoj uzajamnosti Slovena jugoslovensko Sokolstvo drži, da taj rad treba početi s onima, koji su nam najbliži. Pre svega intenzivan rad na jugoslovenskom jedinstvu na slovenskom jugu i zbliženje s našom najbližom i jednokrvnom jugoslovenskom braćom. Zatim saradnja sa slovenskom braćom, koja sada borave u našoj zemlji. Preko Saveza »Slovensko Sokolstvo« hoćemo da učvrstimo još više veze sa čehoslovačkim, poljskim, ruskim i lužičko-srpskim Sokolima i njihovim narodima.

ČOVEČANSTVO

Naš jugoslovenski nacionalizam i naše slovensko osećanje mora biti u skladu sa opštim ljudskim idealima i težnjama za napretkom čitavog čovečanstva.

ZAVET

Sokolstvo traži od svakog svog člana, da u svom društvenom, privatnom i javnom životu verno i savesno vrši dužnosti, koje mu nalaže uzvišenost sokolske misli, te da se zavetuje, da će ostati veran jugoslovenskom državnom i narodnom jedinstvu i ideji zajednice svih Slovena. Po tim zajedničkim idealima i zajedničkim ciljevima svi su Sokoli i Sokolice između sebe braća i sestre.

JANEZ POHARC (Zg. Šiška):

Prosvetni rad na selu

U prošlom broju »Glasnika« izašao je članak br. Margitića »Jedna zabluda prosvetnog rada na selu«, koji zasluguje, da mu i savezni prosvetni odbor pa i župski prosvetni odbori posvete pažnju, pa da se preduzmu potrebne mere i da se uklone nedostaci, koje nabroja br. Margitić. Ja sam znam iz vlastitog iskustva u društvenom radu i iz onoga što sam vidio po raznim društvima u provinciji, koje sam obilazio — da je sve ovo istina, što se piše u pomenutom članku, jer ima baš među starijim članovima društvenih uprava, koji su mišljenja, da njima nije potrebno sokolsko vaspitanje, a baš tim svojim držanjem dokazuju, koliko su još sokolsko nevaspitani, jer mesto da služe mladima za primer, oni ubijaju još i ono malo idealizma, što ga u mladim dušama ima. Treba dakle, da društveni prosvetari vode tačnu evidenciju baš starijih članova, osobito odbornika, pa da onda iznesu na sednici upravnog odbora stvarnu kritiku i pozovu na odgovornost sve one, koji u opšte ne saraduju, na drugoj strani pak neka župske uprave upute striktna uputstva društvenim upravama o njihovom radu i dužnostima odbornika, od kojih većina misli, da svojim sokolskim dužnostima zadovoljavaju samim dolazanjem na sednice odbora. Da se u buduće spreče slične pojave, ili da ih se bar ograniči, treba da se u društvene uprave ne predlažu samo ljudi zbog njihovog uticajnog položaja ili nekog naslova, a koji se inače za sokolski rad opšte ne interesuju, te im kakvo mesto u društvenom radu služi više samo kao jedna nova čast — nego na tim mestima treba stvarnih i radenih ljudi, u kojima vidimo garanciju nesebičnog i istinskog rada.

Mnogim društvenim upravama trebalo bi ponovno uputiti i raspis glade preplate na »Sokolski Glasnik«, jer isti ima vrlo malo pretplatnika, naročito među odbornicima, a posledica toga je neinformiranost u sokolskim aktuelnim pitanjima, o zadacima i ciljevima, pa i vrlo loše stanje poznavanja ideologije, a onda i loš rad pojedinih društava.

U cilju usavršavanja samih sebe moramo i u autokritici biti strogi i bez sentimenta uklanjati sve ono što ne valja, što je rdavo i što nam se može prigovoriti, a to osobito važi za članove raznih odbora i društvenih uprava. Moramo znati da kod nas nema začasnih mesta i funkcija — nego da smo svi radnici na oživotvorenju Tyrševih ideja. — Pa svima ostalima baš odbornici moraju da budu svetlo primer u svemu, i u sokolskom radu i u privatnom životu. Svaki odbornik treba da radi, savetuje, proučava, da stalno prati rad pojedinih sekcija, da saraduje na priredbama, da daje mladima pobude, da učestvuje na svima predavanjima, i pretplaćivanjem na »Sokolski Glasnik« da pokazuje interes za opšta pitanja i prati razvoj celokupnog pokreta.

Samo, ako budemo imali većinu ovakvih odbornika možemo očekivati, da će se interes i ostalog članstva podići, pa da ćemo i kod naših malih jedinica u selima postići zadovoljavajuće uspehe. Nadalje, treba da se brigamo da uzgojimo kadar sposobnih prosvetara, o čemu raspravlja »Sokolska Prosveta«, jer samo spremni prosvetari — koji su ujedno i dobro vaspitani prednjaci — mogu uspešno vršiti odgovorni prosvetni rad.

Prof. D. MRVANJEVIĆ (Negotin):

Sokolstvo kao socijalna i nacionalna potreba

U svim evropskim državama postoje narodne organizacije; neke socijalne, neke nacionalne, a neke i socijalne i nacionalne. Ako su čisto socijalne, one služe društvu kao sredstvo pomoću kojeg će se ono uspešnije podići; pomoću kojeg će društvo postići ono, što ga čini višim, čovečnijim, sprovedljivijim, pomoću kojeg će postići harmoniju duše i tela i time se održati u neprekidnoj borbi sa svaki-dašnjicom. Ako li su organizacije čisto nacionalne, one služe narodnom samoodržanju i njegovom jačanju. Služe održanju svesti o naciji i njenoj misiji u ljudskom društvu. Ukoliko su te organizacije umerenije, taktičnije, utoliko će više imati uspeha. Obrnuto, ukoliko su ekstremnije bilo levo bilo desno, utoliko će manje imati uspeha. Retke su organizacije, koje su ujedno podjednako socijalne i nacionalne; koje su u sebi usredotočile oba dve činjnice, a pri tom su i umerene i taktične.

Ako se i jednoj organizaciji u svemu mogu pripisati napred pomenuti atributi, to je sigurno da na prvo mesto dolazi slovenska sokolska organizacija, čiji je moćan stub Soko kraljevine Jugoslavije. Raspravljati detaljno o sokolskoj ideji, o njenoj korisnosti i primeni, nije nam u ovom članku svrha, a i daleko bi nas to odvelo, ali

ćemo ukratko izneti sve dobre osobine Sokolstva, jer se o rdavim ne može govoriti, pošto ih nema. Svaki i najbolji čovek, doduše, podležu izvesnim manama, pa sledstveno tome i društva i organizacije. Ne postoji ništa apsolutno idealno. Prema tome i naše Sokolstvo podvrgnuto je nekim manama, ali su one toliko sićušne prema onome što ono pruža pojedincu, društvu, čitavom narodu i državi, da se u opšte ne mogu ni uočiti.

Mi se naročito možemo ponositi sokolskom organizacijom, pošto je to čisto naša slovenska organizacija bez ikakve tuđe primese. Po svojoj ideji, zatim vaspitnom karakteru, sokolska organizacija stoji visoko i izdiže se nad svim ostalim. Sokolstvo je stoga po svojim ciljevima, radu i nastojanju i pribavilo sebi tako odlično mesto u čitavom svetu, a u svim slovenskim narodima najveću ljubav, poštovanje i privrženost. Jer Sokolstvo po svojim visokim načelima pristupačno je svim narodnim slojevima, kako varoškim tako i seljačkim. Ono prima u svoje redove svu našu braću i sestre, pružajući im duhovnu i telesnu hranu — harmonizirajući duh i telo i osposobljavajući ih za tešku njihovu borbu. Samo telesno i duševno zdrav narod može uzdržati današnju strahovitu životnu utakmicu. Slab i zakržljao na-

ROSIJA-FONSIER ♦ DRUSTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE ♦ BEOGRAD

rod mora neminovno da propadne. Sokolstvo i sokolana danas su taj moćni faktor, koji ima da nas stavi u prvi red i da bi zdravi i snažni kročili u susret boljoj budućnosti. Stvaranjem bratstva i jednakosti, harmoničkim razvijanjem i jačanjem duše i tela, učeći nam podmladak redu, radu i disciplini, oplemenjujući našoj omladini srce i dušu i time stvarajući kod nje altruizam, Sokolstvo čini ogromne usluge pojedincu, društvu, narodu i državi. Ono svojim radom omogućuje lakši i sprovedljiviji socijalni život, te se time izdiže nad sve slične organizacije u svetu, pa prema tome ono je za nas i velika socijalna potreba.

Nije Sokolstvo samo socijalna potreba; ono je ništa manje i nacionalna. Narod, kao što smo mi, treba to naročito da uvidi i da o tome povede računa. Svi se mi slažemo s tim, da je stvorena moćna i jaka Jugoslavija, ali isto tako ne trebamo smetnuti s uma, da se našoj moćnoj državi sa nekih strana podmeću noge. U srđitoj ne-moći naših neprijatelji pokušavaju na sve načine, kako bi poremetili utvrđeni red stvari u Jugoslaviji. Ko nam može garantovati, da revanšisti i revizionisti postojećeg stanja kao i tuđi plaćenici neće i u buduću pokušavati da ruše tolikom krvlju i kostima naših najboljih sinova i kćeri ozidanu zgradu, koja se zove Jugoslavija. Drugo je pak pitanje, kako će svršavati ti njihovi važni pokušaji.

Mi svi znamo, da je ova današnja nacionalna zgrada vekovima zidana od čvrstog i solidnog materijala, i da je najzad i u naskorijoj prošlosti uz

nebrojene žrtve dovršena. Znamo i uvereni smo, da je ona zidana na solidnom temelju, i da ono što se vekovima stvaralo, teško se više ruši. Ali ipak, ne treba se i suviše uljuljavati iluzijama. Treba uvek biti na oprezu i biti gotov dočekati svakoga, ma ko to bio, ko bi pokušao da nasrne na krvlju stečenu petkvekovnu tekovinu. Tu narodnu snagu, taj jedinstveni otpor stvorili smo samo kroz Sokolstvo, kroz sokolana. Kroz sokolana, a zatim kroz kasarnu, dobijamo prečišćene i prekaljene branioce svoje porodice, svojega naroda, svoje države. Prolazeci tim putem biće nam uvek u srcu i u mislima geslo: Sve za Kralja i za Otadžbinu!

Ne samo sada, već oduvek, od svog prvog postanka, Sokolstvo je budan čuvar prava, slobode i jednakosti, a protivnik nepravde, grube sile i zatiranja slobode. Ne samo mi već svi Sloveni uopšte imaju da mnogo zahvala Sokolstvu za očuvanje i podizanje zdrave nacionalne svesti. Kad je bratska Čehoslovačka gurala u ropstvu germanštine, ona je uvek nalazila utehe u svojoj moćnoj sokolskoj organizaciji, koju nisu mogle razbiti ni najokorelije austrijske horde.

Naša moćna država okružena je također neprijateljima, pa je naša prva dužnost da se svi do jednog zbijemo u guste redove i na taj način pokazemo svima našu snažnu mišicu, od koje treba da naši neprijatelji za-drhte. Ti gusti redovi, taj neprobojni živi štit obrane naroda i države jest i biće naše Sokolstvo.

Izveštaj brata Živkovića prima se do znanja, a odobrava se i potvrđuje visina župskoga poreza, a i jednako imenuje se uprava župe.

Na predlog brata tajnika imenuje se uprava župe Banja Luka i Split. Brat ekonom Saveza izveštava glede izdavanja filma I. svesokolskog sleta SKJ. Detaljno referiše o pregovorima, koje je vodio sa zadrugom »Jugoslovenski prosvetni film« i detaljno njihovu stvarnu ponudu.

Referat brata ekonomista prima se do znanja i određuje, da se ima načiniti ugovor.

Brat dr. Dragić kao pretsednik ozlednog fonda podnosi predlog, da se u smislu pravilnika podeli potpora od Din 140 Ivanu Prejicu, članu Sokolskog društva Ptuj, a Ivanu Lokovšeku, članu Sokolskog društva Ljubljana, Din 300.

Nadalje izveštava, da brat Petar Pavšić, član Ljubljanskog Sokola, moli novčanu potporu radi daljnje lečenja. On je pohađao Tyrševu školu u Pragu i tamo se je razboleo. Trenirao je za slet u Beogradu, učestvovala na sletskim utakmicama u Beogradu, a trenirao je i za Luksemburg. Od ozlednog fonda Saveza već je primio potporu, ali bolest uzela je teži karakter, a najgore je, što je zbog treniranja za Luksemburg napustio svoje zvanje. Pomoć se ne može izdati iz ozlednog fonda, jer za to nema mogućnosti prema pravilniku. No kako se brat Pavšić razboleo u sokolskom radu, mogli bi se uvažiti specijalni razlozi sa primetbom, da ovakvo obolelo brata nije trebalo pustiti na takmičenje za slet i za Luksemburg, pa ako izvršni odbor uvaži ove razloge, da bi mu se odredilo 800 Din time, da je to specijalna pomoć izvan pozicije ozlednog fonda.

Ovaj se predlog prima.

Brat dr. Dragić dalje izveštava, da je Sokolsko društvo u Novoj Varoši izvestilo, da se sestra Danica Mijušković razbolela a moglo bi joj se pomoći, ako ju se pošalje u neki sanatorij. Prema pravilniku ozlednog fonda ne može se iz pozicije ovog fonda izdati nikakova pomoć. Drži, da pošto sada u Savezu ne postoji nikakova pozicija za ovakove slučajeve, da bi trebalo pribaviti mišljenje društvenoga lekara, a Savez da preko ozlednoga oteka poradi kod ministarstva socijalne politike i narodnog zdravlja, da se navedenu sestru primi u neki sanatorij.

Zaključuje se, da se od bratskog društva Nova Varoš zatraži, da pošalje lekarsku dijagnozu bolesti.

III. slet lužičko-srpskog Sokolstva

Lužičko-srpsko Sokolstvo priredilo je dosad dva velika sleta. Prvi je bio god. 1921. u Pančicama, drugi 1927. u Wulkom Cisku. Treći slet održaće se 17. maja o. g. u Radworu u saskoj Gornjoj Lužici i to u proslavu 10 godišnjice opstanka lužičko-srpskog Sokolstva. Prema velikim pripremanjima, koje se već sada vrše, izgleda, da će ovaj slet biti jedna od najvećih lužičko-srpskih nacionalnih manifestacija posle rata, a ujedno najživlja slika života Lužičkih Srba. U povorci biće, pored Sokolstva, u velikom broju zastupane sve živopisne narodne nošnje, nadalje biće prikazani narodni običaji, a posle javnog nastupa biće sletska scena, koja će prikazati u glavnim crtama lužičku istoriju. Na javnom nastupu vežbaće se i vežbe, sa kojima su Lužički Srbi nastupili u Beogradu na našem sletu.

Slet poljskog Sokolstva u Gdyni

Pomorska dzielnica poljskog Sokolstva priređuje na obalama slovenskog Baltika, u Gdyni, 1. i 2. augusta o. g. slet poljskog Sokolstva, na koji su pozvani i svi Savezi, učlanjeni u Savezu »Slovensko Sokolstvo«.

Pozdravi Savezu SKJ

Trpanj. Sa prve sednice konstituiranja Sokolskog društva Trpanj molimo isporučite na najviše mesto izraze naše podaničke vernosti sa iskrenom željom, da Njegovom Veličanstvu Kralja i sav kraljevski Dom Bog poživi i usreći na čast i ponos velike i moćne Jugoslavije. Zdravo! — Starešina Glavin.

Piroć. Sokoli sela Krupca i Velikog Jovanovca sa svojim matičnim društvom Piroć okupljeni danas u selu Krupcu pozdravljaju vas sa sokolskim Zdravo! — Starešina čete Vlastimir Popović, tajnik Krsta Dorđević.

Samobor. Prigodom otvorenja sokolane Sokolskog društva Samobor šalje mo bratskom Savezu na čelu sa starešinom Njegovim Visočanstvom Kraljevićem Petrom sokolski pozdrav Zdravo! — Starešina Milan Svarčić.

Dubica. Pozdravljaju prvu skupštinu sokolskog Saveza želimo joj srećan i uspešan rad. — Sokolsko društvo Dubica.

KNJIGE I LISTOVI

»SOKO NA JADRANU«.

Izšao je 3. broj za mesec mart lista »Soko na Jadranu«, glasnika Sokolskih župa Split, Šibenik-Zadar i Sušak-Rijeka sa sledećim sadržajem: Prof. Ivan Ivančić (Sušak): Sokolstvo i vera. — Josip Boko (Sinj): Sokolski rad kao savremena narodna potreba. — V. M. Anžiovar (Solin): Pismo braći prosvjetarima na selu. — Hrvoje Mascanović (Zagreb): Zakon o telesnom uzgoju kraljevine Rumunjske. — Franjo Lhotsky (Split): Tyršev sokolski sustav u pitanjima i odgovorima (nastavak). — Glavna godišnja skupština župa Šibenik-Zadar, Sušak-Rijeka i Split. — Slava dr. Ivanu Oraženu! — Sletski vijesnik. — Vijesti iz župe Sušak-Rijeka. — Ivan Kovač (Dubrovnik): Odgovor volje i karaktera pomoću telesnih vežbi.

»GIMNASTIKA«, list za tjelesnu kulturu.

Izšao je 8 broj ovog našeg gimnastičko-sportskog lista, koji izdaje i uređuje poznati naš gimnastički stručnjak i sokolski radnik, brat Milan Janković, načelnik Sokolske župe Zagreb. Sadržaj ovog broja je sledeći: M. Janković: »Devoterica«, gimnastička kompozicija za 9 prednjaka. — Vladimir Janković: »Kratki pregled švedskog sistema i praktični primjeri«. — M. Janković: »Igre« za mladež i odrasle. — Zorka Janković: »Moderna gimnastika djeteta«. — »Malo kronike« iz sokolskog i sportskog sveta.

List je vrlo potreban svakoj so-

kolskoj knjižnici, a osobito se preporučuje braći i sestrama, koja se spremaju za prednjačke ispite, jer će u listu naći bogatog materijala za svoju stručnu izobrazbu i vaspitanje.

Cena je po jedinom broju Din 20, pouzecem Din 25, a pretplata za 12 brojeva iznosi Din 200. Naručuje se: »Gimnastika«, list za tjelesnu kulturu, Zagreb, Gajeva ul. 51, I. kat.

»SNAGA SOKOLSTVA«.

Izšao je iz štampe sokolski pozorišni komad »Snaga Sokolstva«, koji su napisala braća Jovan Udicki-Bogunović. Naša sokolska literatura nema pozorišnih dela, koja bi prikazivala momente iz sokolskog života, a u Sokolstvu pa i u školi priređuju se mnoge priredbe, koje traže ovakove komade.

Novi sokolski pozorišni komad »Snaga Sokolstva« je u 3 čina sa pevanjem i vežbanjem, te će donekle u tom pogledu nadopuniti prazninu, koja se je dosada osećala. Stručni list »Gimnastika« izdao je taj komad, koji je po zamisli vežbi i po rečima brata D. M. Bogunovića ispevao brat Jovan Udicki, školski nadz. iz Sr. Mitrovice.

Komad stoji 60 Din, jer osim teksta vežbi ima i osam stranica nota. Naručuje se kod: D. M. Bogunović, Zagreb, Bogovićeveva 7.

»Prosveta«, list za zabavu, pouku i prosvetovanje, Sarajevo; broj 4, za mesec april 1931. Godišnja pretplata 60 Din; pojedini broj 5 Din.

IZ SAVEZA SKJ

XXVIII. sednica izvršnog odbora Saveza SKJ,

održana 26. marta 1931. u Beogradu.

Brat Gangl stavlja na dnevni red raspravu o predlozima, koje su podnеле župe za raspravu na glavnoj skupštini Saveza.

Brat tajnik detaljno referiše o svima predlozima, pa se zaključuje, da ima predloge umnožiti i sa odnosnim zaključcima, odnosno predložiti izvršnom odboru podneti na raspravu i zaključak glavnoj skupštini Saveza. Raspravljajući se dalje o formalnostima održavanja predkonferencije, kao i same glavne skupštine.

Brat tajnik nadalje izveštava o tekućim poslovima, pa se zaključuje, da se Sokolskom društvu Aleksinac pošalje pismena čestitka povodom osvećenja njihovog društvenog barajka.

Molbi sokolske čete u Lepištu, da bi joj Savez podelio potporu iz svojih sredstava, ne može se udovoljiti.

Prosvetni odbor Saveza javlja, da je za svoje članove kooptirao braću dr. Miraša Kičovića i dr. Nikolu Prodanovića. — Ova kooperacija odobrava se.

Brat načelnik Bajželj izveštava, da je tehnički odbor Saveza izradio za sokolske čete minimalni program za ovogodišnja natecanja, a koji sadržava:

Proste vežbe za Pragi, redovne vežbe, bacanje kugle, trčanje na 100 metara, skok u daljinu s mesta i natezanje užeta. To su grane, koje sokolske čete mogu vežbati i sa lakoćom uvežbati. Taj minimalni program objavljen je u trećem broju »Sokola«. Postankosti o utakmicama i opis natecanja užeta saopštiće se u četvrtom broju »Sokola«.

Tehnički odbor izradio je literarni program i pozvao neku braću, da napišu izvesna dela, koja će se po tom izdati u knjigama.

Razrađen je nadalje nacrt uzornoga taborenja i ustupljen je saveznom prosvetnom odboru, da ga on popuni i eventualno stavi svoje predloge.

Jugoslovenski olimpijski odbor u Beogradu izrazio je želju, da mu naš Savez predloži proračun za učestvovanje naših utakmičara u Los-Angelesu godine 1932. Ovaj je proračun izrađen i to: za osam utakmičara, jednoga vođu i tri sudca.

Za ekspediciju u Los-Angeles i za njezin povratak nismo sastavili proračun, jer Olimpijski odbor toga nije tražio.

Za lakoatletski tečaj u Zagrebu, koji će trajati 6 dana, još nemamo proračuna. Nacrt i proračun sastaviće se na narednoj sednici tehničkog odbora.

Jer dolaze molbe, da se priznaju župski i savezni prednjački ispiti braći, koja su ove položila kod bivšeg Hrvatskog Sokolskog Saveza, tehnički odbor Saveza je o tome raspravljao i zaključio: članovima, koji su načinili ispitu u bivšem Hrvatskom Sokolskom Savezu, ispit se principijelno priznaje, ali će se za svakoga, koji moli priznanje, zatražiti izveštaj od društva, od

nosno župe Sokola kraljevine Jugoslavije o njegovom dosadašnjem radu i ophođenju u Sokolu kraljevine Jugoslavije. Ako je molitelj tek stupio u Soko, priznanje za isti izdaje mu se tek nakon šestmesečnoga rada u društvu SKJ, ako se pokaže, da njegov rad i sokolsko ophođenje odgovaraju načelima i pravilnicima SKJ.

Pošto je izvršni odbor odobrio kredit za sudelovanje na međunarodnoj utakmici pojedinaca za svetsko prvenstvo, to je T. O. Saveza pozvao župska načelnikstva, da do 3. maja prijave spremne članove za izborne utakmice, koje će biti 10. maja u Ljubljani. Po propisima Međunarodnog gimnastičkog Saveza ima se prijave odaslati do 15. aprila. Kako do toga doba nismo u stanju da imenično prijavimo naše utakmičare, javićemo do toga termina samo broj, imenično pak javićemo ih do 15. maja, t. j. nakon izborne utakmice.

Glede vođa naših utakmičara i glede sudaca za samu utakmicu zaključićemo i zaključak blagovremeno javiti izvršnom odboru.

Istovremeno biće u Parizu 10. jula i sednica Međunarodnog Saveza, pa je osim tehničkoga zastupnika pozvan na sednicu li zastupnik uprave. Moli bratski izvršni odbor, da u tom pogledu donese svoj zaključak.

Jednako i Unija francuskih gimnasta, koja ima u to vreme svoj 53. slet, pozivlje nas na učestvovanje. Pismo je ostupljeno upravi time, da se o tome donese zaključak. Po mišljenju saveznog načelnikstva bilo bi potrebno, da na sletu sudeluje dapače i veća deputacija od strane savezne uprave. Izveštaj brata načelnika prima se u celosti.

Brat Branko Živković podnosi opširan referat o održanju skupštine delegata sokolskih društava, koja su pripala novo osnovanoj župi Varaždin. Nova župa danas se sastoji od 38 sokolskih jedinica. Sve su ove jedinice osnovane kao sokolska društva, ali će se morati sprovesti revizija, jer se kod osnivanja nije mnogo vodila briga, da li su ispunjeni svi uslovi za osnivanje sokolskog društva ili sokolske čete. Na sam sastanak poslali su delegate 23 jedinice, pa se raspravljalo u prvom redu predlog o kandidaciji župske uprave. Sama kandidacija primljena je jednoglasno, a u upravu su ušla lica, koja su poznata kao sokolski radnici iz ranijih godina, pa se može s pouzdanjem očekivati, da će nova uprava moći s uspehom vršiti poverenu joj zadaću. Doprinosi župi, gledom na to da je članstvo siromašno, određen je sa 8 Din po članu. Novo osnovanoj župi trebaće od strane Saveza posvetiti osobitu moralnu i materijalnu pomoć. Treba joj omogućiti, da što pre može održati prednjački tečaj, u koji bi svakako društvo poslalo barem jednoga polaznika. Savskoj banovini treba uputiti akt i umoliti, da iz budžeta za godinu 1931./32. dodeli odmah župi Varaždin što veću pomoć. Konačno predlaže na potvrdu samu upravu župe Varaždin, kojoj je starešinom brat Belčić Mladen iz Varaždina.

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

Župa Mostar

GLAVNA SKUPŠTINA ŽUPE.

Na 1. marta o. g. posle podne održana je u Mostaru pod pretsedanjem starešine župe brata Čede Milića glavna godišnja skupština Sokolske župe Mostar. Na skupštini je, pored čitave župske uprave, učestvovalo 35 delegata iz 22 društva ove župe.

Donosimo kratak izvod iz izveštaja pojedinih župskih funkcionera.

1. Statistika: Naša župa ima 24 društava.

Koncem 1929. god. župa je imala članova 2585, naraštaja 513, dece 904.

Koncem 1930. g. župa je imala članova 3764, naraštaja 766, dece 1391. Porast u godini 1930. je kod članova 1179, naraštaja 256, dece 490.

U god. 1930. pristupilo je 2065 novih članova(ica). U god. 1930. brisano je 886 članova(ica). Porast u god. 1930. iznosi 1179 članova(ica).

2. Tehnički rad. Priredbe: Đurđevdanski uranak održalo je 21 društvo sa 2304 učesnika. Za 328 više nego u 1929. god.

Naraštajski dan priredilo je 20 društava sa 1138 učesnika. Od toga u svečanom odorama naraštaja 125, a dece 433; meka društva održala su navečer i naraštajske akademije. Uspeh u svim društvima bio je odličan.

Društvenu javnu vežbu održalo je 16 društava. Na javnu vežbu istupilo je 2531 član svih kategorija. Za 194 više nego u 1929. god. U povorkama učestvovalo je u svečanom odelu 1328 članova, članova sokolskih četa 832, vojnika i školske dece 356, a članova u građanskom odelu 647, t. j. svega 2163.

Slet u Beogradu: na naraštajskim danima učestvovala su 103 člana naraštaja, u natecanju učestvovala su 2 muška odeljenja u nižem, jedno žensko odeljenje u višem razdelu i 3 pojedinca u višem razdelu. Na glavnim sletskim danima učestvovalo je 340 članova(ica) te 834 člana sokolskih četa, t. j. svega 1174. U natecanju su učestvovala 2 odeljenja članova u nižem, jedno odeljenje članica u nižem i 3 pojedinca u srednjem razdelu.

Stanje vežbača:

a) prednjaka 50, prednjačica 7.
b) vežbača 460, za 135 više nego u 1929. god.

c) vežbačica 79, za 31 više nego u 1929. god.

d) muškog naraštaja 510, za 114 više nego u 1929. god.

e) ženskog naraštaja 210, za 46 više nego u 1929. god.

f) muške dece 736, za 311 više nego u 1929. god.

g) ženske dece 534, za 169 više nego u 1929. god.

3. Sokolske čete: Stanje: Koncem 1930. god. imala je naša župa 55 sokolskih četa, za 21 više nego koncem 1929. god.

Koncem 1930. god. čete naše župe imaju 3121 člana i 561 naraštaja, prema stanju na koncu 1929. porast je za 1517 članova i 428 naraštajaca.

Poljoprivredne izložbe: u toku 1930. god. održane su 3 poljoprivredne izložbe (u Gacku, Nevesinju i Bijelom polju kod Mostara). Na ovim izložbama učestvovalo je 22 sokolske čete. Izlagačima sa najuspešnijim plodovima razdeljene su nagrade Zetske banovine i uprave župe u najpotrebnijim poljoprivrednim alatima. Svi izloženi plodovi potiču od semena koje je ova župska uprava razdelila svojim četama.

Utakmice: u toku 1930. god. održano je 5 utakmica sokolskih četa i to: u Nevesinju, gde se takmičilo 8 četa nevesinjskog sreza. Prelaznu nagradu — Kraljev lovor venac — dobila je četa Grabovica. U Gacku: gde se takmičilo 7 četa gatačkoga sreza. Prelaznu nagradu — Kraljev lovor venac — dobila je četa Nadinići. U Stocu se takmičilo 4 čete. Prvu nagradu dobila je četa Donji-Poplat. U Čapljinim takmičile su se 4 čete. Prvu nagradu dobila je četa Prebilovci. U Mostaru takmičile su se 3 čete. Prvu nagradu dobila je četa Belo-Polje. Četama posebnicima kao i pojedincima podeljene su diplome.

Slet u Beogradu: sletu je učestvovalo 30 sokolskih četa sa ukupnim brojem od 834 člana. Od toga je 712 članova nastupilo na sletu sa posebnom vežbom. — Sa članovima četa učestvovala je na sletu i posebna grupa starih ratnika, ustaša iz godine 1875., kao i posebna grupa ratnika-dobrovoljaca iz ratova za oslobođenje i ujedinjenje.

Na ovome mestu vredno je napomenuti da su svi članovi četa, koji su učestvovali na sletu, za sve vreme puta i sletskih dana potrošili Din 40.312 — što iznosi prosečno na svakoga člana oko 48 Din. Najmanje su potrošili pojedinci čete Rabina i to po 18 Din, a najviše pojedinci čete Tasovčići po 200 Din. — Bilo je pojedinaca koji su za celo vreme puta potrošili samo 2 Din. Ovo je znak da se i veliki prihvatiti mogu izvesti sa minimalnim sredstvima, ako postoji oduševljenje i volja.

Administrativni rad i imovina: U godini 1929. održano je u četa ma 691 sednica.

U godini 1930. održano je u četa ma 1226 sednica, dakle za 535 više nego u 1929. godini.

Ukupljeno članarine u god. 1929. Din 16.343, a u g. 1930. Din 31.456.50.

Nalazilo se u bankama u g. 1929. Din 51.314.19, a u g. 1930. Din 41.118.35.

Nalazilo se u Pošt. štedionici i zadrugama u g. 1930. Din 25.257.81.

Nalazilo se kod blagajnika u 1929. g. Din 4053.95, a u g. 1930. Din 1732.96.

Ukupno u god. 1929. Din 55.368.14, a u g. 1930. Din 103.839.61.

Treba napomenuti, da je čitava ova svota ukupljena isključivo od mesečne članarine od Din 2 i od prihoda četnih zabava te da se čitav ovaj novac nalazi u fondovima za sokolske domove četa, jer je za sada najpreča potreba da se u našim selima što pre podignu sokolski domovi, koji će biti ognjišta i rasadnici svakog napretka u našim selima.

Prosvetni rad:
Broj knjiga u 1929. god. 2466, u 1930. god. 3590, porast u 1930. g. 1124. Pročitano knjiga u 1929. g. 2316, u 1930. g. 4341, porast u 1930. g. 2025. Održano predavanja u 1929. god. 100, u 1930. god. 204, porast u 1930. g. 104.

Održano priredaba u 1929. g. 45, u 1930. g. 137, porast u 1930. god. 92. Sve naše čete pretplaćene su na sledeće listove: »Sokolski Glasnik«, »Narodnu Odbranu«, »Težak«, »Narodno Stočarstvo«, »Privrednik« i »Zdravlje«, a neke i na list »Pčelar«.

Obilazjenje četa: U god. 1930. naše čete obišlo je 110 raznih lica iz pojedinih društvenih uprava i iz uprave župe i to ukupno 544 puta. Ovi izaslanici su svaki put pregledali celokupni rad čete te u četiri održali po neko posebno predavanje i razgovor.

Trezenost: koncem 1930. g. bilo je u našim četama 545 trezvenjaka. **Štednja:** koncem 1930. godine započeo je u našim četama intenzivan rad na propagiranju sitne štednje.

Zdravstveni rad: u toku 1930. god. načinjeno je u našim četama pljuvaonica 234, nužnika 200, okrećeno kuća 481, načinjeno modernih dubrišta 5. Osim toga su u 1930. god. našim četama redovno slane razne brošure, letci i predavanja u svrhu propagiranja lične i seoske higijene.

Tehnički rad: Ovaj je rad u našim četama ograničen na laku atletiku te strojne i proste vežbe.

Članova-vežbača: bilo je u 1929. god. 614, a u 1930. god. 912, više za 298.

Naraštajaca: bilo je u 1929. g. 133, a u 1930. god. 561, više za 428.

Vežbačkih časova: bilo je u 1929. god. 710, a u 1930. god. 953, više za 243.

4. Prosvetni rad: raznih predavanja u 1929. god. bilo 169, a u 1930. god. 231, porast za 62. Razgovora pred vrstom u 1929. god. bilo je 1675, u 1930. god. 2555, porast za 880. Knjiga u svim društvima u 1929. god. bilo je 5475, u 1930. god. 6794, porast za 1319. Pročitano knjiga u 1929. god. 3774, u 1930. god. 4763, porast za 989. Akademija s prosvet. programom u 1929. god. 46, u 1930. god. 60, porast za 14. Koncertnih večeri u 1929. god. 42, u 1930. god. 61, porast za 19. Zabava s prosv. programom u 1929. god. 12, u 1930. god. 25, porast za 13. Pozorišnih kino predstava u 1929. god. 17, u 1930. god. 22, porast za 5. Igranka u 1929. god. 183, u 1930. god. 132, manje 51. Izleta u 1930. god. 70.

U našoj župi postoji uređena zbirka novinskih isečaka te obilan i dragocen materijal za župski sokolski muzej.

U godini 1930. održane su skoro u svim društvima naše župe prema propisanom programu proslave: Naraštajskog dana, Đurđevdanskog uranka, Zrinjskog i Frankopanskog dana, Masarykovog dana, Francuskog dana, predaje novih zastava vojsci i 1. decembra, a u nekim društvima i pomeni Korušskog i Rapalskog dana.

U godini 1930. pretplaćeno je u našoj župi na: »Sokolski Glasnik« 396 komada, »Sok« 56 komada, »Sokolice« 86 komada, »Naša Radost« 86 komada.

5. Poljoprivredni rad:
U toku 1930. god. župa je nabavila i razdelila sokolskim četama semena:

repe sijanice 20 kg, kukuruza cinkvan-tina 160 kg, stočne repe 66 kg, deteline 182 kg, glavatog kupusa 11 kg, veštačkog đubreta (čilske šalitre) 2875 kg, voćnih sadnica plemenitih voćaka 8950 komada, gvozdenih plugova 25.

6. Štednja:
Osnovan je kod 18 društava otešak za štednju. Broj štediša iznosi 1659 i uštedeno je dinara 31. 421.

7. Trezenost:
U godini 1930. osnovan je kod 8 društava trezvenjački otešak. Koncem 1930. god. bilo je ukupno 239 zavetovanih trezvenjaka.

8. Tajništvo:
U toku 1930. g. održala je župska uprava 63 redovne i vanredne sednice. Društvima je otpremljeno 31 raspis. a četama 25 pisama.

Kroz delovodni protokol su prosvetena 2784 broja, a pošto su se pod jednim brojem provodila dva akta koja se odnose na jedan predmet to je u toku 1930. u župskoj kancelariji rešeno oko 6000 akata. — Dr. M. D.

Župa Skoplje

GLAVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA.

Na dan 8. marta o. g. Sokolska župa Skoplje održala je svoju godišnju skupštinu u prisustvu 57 društvenih delegata.

Na skupštini je prisustvovao izaslanik Saveza brat Miroslav Vojinović, delegat bana brat Kosta Došen, načelnik prosvetnog odeljenja, kao i izaslanici gradanskih i vojnih vlasti i predstavnici prosvetnih i humanih udruženja.

Godišnju skupštinu otvorio je župski starešina brat Dušan Marković pozdravnim govorom, upućujući prvi pozdrav Nj. Vel. Kralju, iznoseći njegove istorijske poteze sa kojima počinje nova epoha u razvoju naše otadžbine, a ponaosob, razvoj Sokolstva, koje dobija izuzetan položaj među ostalim organizacijama, dobijajući za starešinu Naslednika Prestola. Zatim čita pozdravne telegrama Nj. Vel. Kralju, Nj. Vis. Prestolonasledniku, Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije, i velikom prijatelju Sokolstva gospodinu banu Laziću. Odaje počast počivšoj braći i sestrama, i to stradalima na Ohridskom jezeru, starešini ohridskog Sokolskog društva bratu Mirku Protiću, art. pukovniku i bratu Mirku Kaličaninu, sreskom načelniku. Zatim odaje počast sestri Ivanki Paljagi, načel. Sokolskog društva Struga, braći dr. Vladi Mitiću, prosvetaru Sokolskog društva Peć, Milanu Krstiću, generalu, članu uprave Sokolskog društva Bitolj, Dragomiru Vasiću-Stokiću, učitelju, tajniku Sokolskog društva Kočane, i naposljetku bratu Maleju, koji je položio svoj život u Lijonu za čast jugoslovenskog Sokolstva. U kratkim potezima rezimira uspešan rad župski, uspeh na beogradskom sletu, kao i naporan rad koji je župa ulagala oko podizanja Sokolstva na Jugu. Na završetku govora br. Marković poziva prisutne da se sete velikog prijatelja Jugoslavije pretsednika Čehoslovačke republike brata T. G. Masaryka, koji proslavlja 81 roden-dan, i preko prisutnog brata Vladimira Znojemskog, konzula Čehoslovačke, upućuje čestitku i bratski pozdrav čehoslovačkom narodu.

1. Izveštaj tajnika. Naporan rad oko uspostavljanja društvenih uprava. Velika administracija oko izdavanja uputstava, raspisa, okružnica. Ističe potrebu tečajeva za društvene funkcionere (tajnike, blagajnike, statističare). Zauzimanje župske uprave kod banovine za podizanje društvenih domova i postignut uspeh u dobivanju pomoći od 305.000 Din od Vardarske banovine, 10.000 Din od Zetske banovine, i 56.000 Din od velikog sokolskog dobrotvora amerikanca gospodina Džona Frotingama, koja je suma utrošena za prednjački tečaj. Iznosi uspešan rad u nameštanju potrebitih službenika i ostalih sokolskih radnika. Izveštava da župa broji 37 društava, dok je društvo Prečevu u osnivanju. U toku godine župa je održala 21 redovnu i jednu vanrednu sednicu. Doneto je 285 rešenja. Na delovodniku primljeno 2410 predmeta. Na završetku, tajnik župe brat Josip Vuksa naglašava, da je 9. oktobra 1930. godine Nj. Vel. Kralj udostojio Sokolski dom Svojom poseštom i da je čitav sat proveo u razgovoru sa braćom Sokolima i posmatranju vežbi.

2. Izveštaj načelnika. Tehnički odbor održao je 11 sednica i 2 sednice društvenih načelnika. Najveći deo rada utrošen oko priprema za svesokolski slet u Beogradu na kome je za pred-sletski dan bilo prijavljeno 444 naraštajca i 301 naraštajka, a od koga je broja učestvovalo jedna trećina. Za glavne sletske dane prijavljeno: 572 člana, 92 članice i 1800 seljaka. Ukupno na sletu je učestvovalo 3268 svih pripadnika. Na utakmicama župa je bila zastupljena sa 3 odeljenja. U septembru održan okružni slet u Štipu sa velikim uspehom. Od 15. IX. do 14. X. održan župski prednjački tečaj sa 77 tečajaca (11 ženskih i 66 muških) i 4 vanredna slušaoca. Na tečaju bilo je zastupljeno 27 društava. Dnevna predavanja trajala su 9 časova. Prazni-kom priređivani su izleti. Predavača bilo je 12. Svega je održano 204 časa.

Tečaj je završen prigodnom akademijom u Narodnom Pozorištu.

Odmah za prednjačkim održan je i tečaj za vođe seoskih sokolskih četa (od 23. X. do 4. XI.), koji je trajao 13 dana. Ovaj tečaj pohađalo 61 tečajnik iz 26 srezova Vardarske banovine. Dnevna predavanja trajala 7—8 časova. Predavača iz župske uprave bilo je 9 i održano je 92 časa. Pored ovih održani su tečajevi u Prilepu za vođe seoskih sokolskih četa (od 15. I. do 19. I. 1931.) sa 105 učitelja-ca, u Bitolju (od 1. II. do 5. II. 1931.) sa 75 učesnika učitelja. Zatim je u Kumanovu održan društveni prednjački tečaj. Na saveznom tečaju učestvuju 2 člana iz ove župe. Sa ovim je postignut znatan napredak na tehničkom polju. Brojno stanje članstva u župi iznosi 809 članova, 67 članica, 560 muškog i 285 ženskog naraštaja, 807 muške i 579 ženske dece; ukupno 3105 sokol. pripadnika. Broj koji ne može biti zadovoljavajući. U toku 1930. godine priređeno je kod 18 društava 36 akademija, 12 javnih časova, 28 izleta, 1 okružni slet. Veći broj društava nema sopstvene vežbaonice već su se iste iznajmljivale ili su od pojedinih ustanova besplatno ustupane. Ukupno glavnih sprava ima 47, sporednih 17, ostalih (sitnih) 641. Obilazak društva obavili su zam. star. brat Vuličević, savezni prednjak brat Jovo Ilić, načelnica župe sestra Caca Vukičević, nač. Sokolskog društva Skoplje brat Radulović, i organizator seoskih četa brat Čolić. Na celoj župskoj teritoriji ima svega 74 prednjaka (60 muških i 14 ženskih), od ovih 1 sa saveznom ispitom, 15 sa župskim i 6 sa društvenim. Pripravnika i pomoćnika ima svega 48. Na završetku izveštaja v. d. načelnika brat Alojz Sokolovski iznosi značaj ovogodišnje buduće župske utakmice i idućeg svesokolskog sleta u Pragu, koji će pokazati vrednost i spremu Sokola skopske župe.

3. Izveštaj načelnice. Intenzivan obilazak društava u 1930. god. bio je dosta onemogućen zbog rdave sabračajne veze, velike teritorije župske i zbog zaposlenosti članova(ica) tehničkog odbora. Od 15. do 17. marta održan u Skoplju kratak tečaj za načelnice radi priprema za sletske vežbe, učestvovalo 16 sestara načelnica. Načelnica župe obišla je pred slet društva u Kumanovu, Tetovu, Peći, Mitrovici i Prištini. Na sletu u Beogradu učestvovalo 110 naraštajki i 64 vežbačice sa ukupno 6 načelnica od 32 društva. Uzrok malom broju učesnica, kao i uopšte učešću žen. omladine u Sokolstvu leži u mentalitetu južnosrbijanki koje se nerado odvajaju od svojih domova i u samom mestu življenja, a još manje u udaljene gradove. Jakom i snažnom akcijom, od strane odabranih, sa velikim moralnim osobinama prednjaka i prednjačica, može se postepeno pridobiti i ženska omladina za Sokolstvo. Na žup. tečaju učestvovalo 11 sestara. Na saveznom tečaju učestvuju 2 sestre, jedna iz Štipa, a druga iz Skoplja. Iznosi mali broj naraštajki uopšte, a posebno u Skoplju, gde je veliki broj učenica ženske gimnazije i trgovačke akademije. Podvlači nemilu pojavu da su univerziteti u Skoplju svega jedna studentkinja pripada sokolskim redovima. Ukupno u župi ima 67 članica vežbačica, 285 naraštajki i 579 ženske dece. Naposljetku načelnica sestra Caca Vukičević konstatuje, da ovaj broj ne zadovoljava veliku sokolsku organizaciju i poziva svu braću na istrajan i složan bratski rad, koji bi u ovoj 1931. god. dao bolje rezultate.

4. Izveštaj organizatora sokolskih seoskih četa. Brat Petar Čolić iznosi cilj i organizaciju seoskih četa, divne uslove u Južnoj Srbiji za njihovo razvijanje, gledajući u njima preporod ovdajšnjeg života. U godini 1930. osnovano je 32 seoske čete, koje već pokazuju lepe rezultate.

5. Izveštaj statističara. U 1930. godini župa je imala prosečno na jedno društvo 94 člana i to 89 muških i 5 ženskih. Ukupan broj pripadnika svih kategorija od 33 društva bio je 2055 nevezbača, 809 vežbača, 75 nevezbačica, 67 vežbačica. Ukupno članova 3118, znači 560 muškog i 285 ženskog naraštaja, svega 845, i naposljetku 807 muških, 579 ženske dece, svega 1386. Što znači da ukupan broj sokolskih pripadnika u župi iznosi 5349. Ukupno u župi ima 321 odora, dakle jedna odora na 17 članova; zastava ima 1 župska i 6 društvenih; 4 sokolske pleh muzike i veliki broj tambur. zborova. Statističar brat Alojz Sokolovski dobio je priznanje za revnosan rad.

6. Izveštaj prosvetara. U toku godine izrađeno je i razaslanu društvima oko 20 predavanja pred vrstom. U pogledu filmova župa je zainteresovala Savez, ali za sada nije se postigao uspeh sa uvođenjem filma. Sokolske manifestacije u 1930.: na dan 9. III. Masarykova proslava u Skoplju kao i u svima društvima provedena je sa velikim uspehom. Na dan 1. decembra sokolski praznik proveden u svima društvima sa lepim uspehom. U svima društvima održane su svečane akademije; materijalni uspeh 39.651— Din. Prosvetni odbor preko svojih delegata učestvovao je na oblasnom sletu u Štipu, na parastosu izginulih kod Bre-

ponosne nedostupne hridine ... romantični ponori ... i zubi njenih stanovnika!

Svagdje se osjeća privlačivost Jugoslavije; svagdje zdravi i blještavi zubi njenih stanovnika izazivaju divljenje. Stotine tisuća Jugoslavena njeguju zube Sargovim Kalodontom. Svježa bujna pjena ovog krema za zube daje zubima bjelinu bisera, ubija razorne klice, a dah čini mirisnim i čistim.

SARGOV KALODONT
čuva zdravlje i ljepotu zuba

galnice i poč. bratu Kovačeviću 7. IX. u Štipu, nadalje u maju mesecu na javnom času u Kumanovu, na proslavi 20godišnjice sokolske muzike u Kumanovu (7. II. 1931.), na osvećenju Sokolovog doma u Radovištu (15. II. 1931.) i Gostivaru (17. II. 1931.), na župskom sletu u Leskovcu, na akademiji, koju je župa priredila u čast čehoslovačkog državnog praznika 28. oktobra 1930. u Skoplju, pri osnivanju sokolske čete u Dračevu kod Skoplja. Na saveznom prosvetnom odboru preko svoga pretsednika dao je 3 velika predavanja na župskom prednjačkom tečaju a zatim na zadrugarskom tečaju banovine u Skoplju.

Iz novinarskog izveštaja koji je podneo br. Vuličević vidi se da Južna Srbija sem nekoliko zvaničnih listova ne raspolaže dnevnim listovima te su mnogi sokolski doživljaji nezabeleženi. Pojedine sokolske manifestacije notirane su kroz Sokolski Glasnik, beogradske dnevne listove i Skopski Glasnik. Javne kritike na sokolski rad nisu zapažene sem knjige T. M. Živkovića »Rad na Sokolstvu u župi Kraljevice Marka i intrige u vezi sa ovim radom, koja je lokalnog značaja.

U toku godine u 17 društava obavljeno je 69 predavanja, u 15 društava izvedeno je 53 zabave, u 8 društava 68 večernih posela, u 9 društava 18 izleta. Sokolskih knjižnica imaju 10 društva, najviše knjiga ima Prilep (469) i Skoplje (377). Muzičke sekcije postoje kod velikog broja društava, u Skoplju i Velešu postoje i pozorišne sekcije. Naposljetku prosvetar župe brat dr. Pero Slijepčević podvlači, da je u 1930. godini prosvetni odbor radio bez ikakvih novčanih sredstava i da će prosvetni rad u buduće biti plodniji kada i sokolska ideja ude dublje u narodne mase.

7. Izveštaj blagajnika. Iznosi da je župska uprava preuzimanjem dužnosti 1930. god. zatekla praznu kasu i velika dugovanja i to: 1. obaveze društava prema Savezu 110.931— Din, župi Din 28.239; 2. nasledena dugovanja 108.177 Din; 3. dugovanja novopojavljena iz ranijih godina koja nisu knjižena 13.304— Din. Ova dugovanja kočila su normalan rad. U 1930. društva su otplatila dug u sumi 71.516— Din i to: Din 51.871— za Savez, a 19.645— Din za župu. Nasledene dugove u sumi od 108.172— Din župa je u 1930. god. isplatila sa 48.871— Din. Prihodi u 1930. god. bili su plodni, naročito banovinska pomoć župi od 185.000— Din i neposredna pomoć društvima od 345.000 Din za gradnju sokolskih domova, ukupna banovinska pomoć 530.000— Din. Iz banov. pomoći župa je velikim delom pokrila troškove sleta pojedinih društvima u sumi od 68.800— Din, zatim za nabavku sprava društvu Skoplje i Štip 13.000— Din. Pomoć velikog dobrotvora sokolskog, brata Džona Frotingama, od 56.000— Din omogućila je župi održanje jednome-sećnog prednjačkog tečaja, i četрнаestodnevog tečaja za vođe seoskih četa.

Na oba tečaja utrošeno je za ishranu 37.684— Din, po Din 13'26 na osobu, i 18.920— Din za ostale potrebe. Celokupan promet župe u 1930. god. iznosio je 3.955.844— Din. Ukupni župski prihodi u 1930. god. iznose 234.299— Din, a rashodi 234.299— Din.

Naposljetku, župski blagajnik brat Zdravko Simonić iznosi predlog budžeta za 1931. godinu, koji se sastoji iz prihoda: prinos sokolskih društava 52.200 Din, potrebe banovinske pomoći od 380.000— Din; ukupno 432.200— Din. Rashodi: honorari žup. činovniku 18.000— Din, služitelju 6.000— Din, za prosvetni otešak 10.000— Din, tečaj za vođe seoskih četa za 100 lica 75.000— Din, za prednjački tečaj 37.000—, za tečaj za tajnike, statističare i blagajnike 9000— Din, za propagandu Sokolstva na selu (predavanja i t. d.) 21.200— Din, savezni prinosi 36.000— Din, za letovanja sokolske dece 40.000— Din, kancelariski troškovi 9000— Din, putni troškovi (obilazjenje društva i četa) 20.000— Din, nabavka stručnih knjiga i časopisa 6000— Din, dovršenje doma u Skoplju 30.000— Din, osiguranje i održavanje doma 20.000— Din, isplata dugova iz ranijih godina 86.100— Din i razni rashodi 8300— Din. Ukupno rashodi iznose 432.200— Din.

8. Izveštaj revizionog odbora glasi, da je pregledom dnevnika sa glavnom i pomoćnom knjigom kao i završenim računom za 1930. god. konstatovano: da je knjiženje osnovano urednim dokumentima i pravilno sprovedeno i da je završni račun ispravan i tačan.

Sve izveštaje skupština je jednoglasno primila i odala priznanje župskoj upravi na intenzivnom i plodnom radu. Može se slobodno reći, da je 1930. god., u upoređenju sa ranijim godinama rada u Južnoj Srbiji, dala najplodnije pozitivne rezultate.

Po završenom čitanju izveštaja pristupljeno je izboru nove uprave. Od istaknutih kandidacionih lista jednoglasno je odbačena lista brata Toše Živkovića, o kojoj se nije ni diskutovalo, pa se pristupilo glasanju za listu brata Dušana Markovića i brata Rade Ubavića. Rezultat glasanja bio je taj, da je prva lista dobila 22, a druga 26 glasova. Radi podvojenosti u pogledu izbora nove uprave skupština je završena sa negativnim rezultatom, ali će posigurno bratski Savez ovo rešiti u sokolskom duhu.

Vredno je pomenuti da je uspeh župske uprave manifestovan uspelom akademijom priređenom u čast delegata pre podne u Narodnom Pozorištu i akademijom po završenoj skupštini uveče od strane Sokolskog društva u Skoplju.

Godina 1930. bila je plodna, ali se sa pravom može očekivati i bogatija žetva, ako se sokolske snage kristalishu u snažno jato, koje će sa puno iskrene bratske ljubavi prioneti sokolskoj ideji po Južnoj Srbiji kao dostojan potomak kosovskih Sokola... — D. V.

**PUTEVI
i
CILJEVI**

**SAVEZA SOKOLA
KRALJEVINE
JUGOSLAVIJE**

AUTENTICAN TEKST

ODOBRILA I REDOVNA
GLAVNA SKUPŠTINA
29. III. 1931. U BEOGRADU

CENA U TVRDOM POVEZU
8 DIN

Knjiga izašla je u nakladi
**JUGOSLOVENSKE
SOKOLSKE MATICE**
LJUBLJANA (Narodni dom)

SOKOLSKO DRUŠTVO KUMANOVO.

Od 1. januara pa do zaključno 31. decembra 1930. godine uprava društva održala je 24 redovna svoja sastanka i 2 vanredna; na kojima su tretirana razna sokolska pitanja, a među ovima najvažnija: dozivanje Sokolskog doma, uzgajanje mladeži i dece, priredivanje javnih vežbi, održavanje prednjačkih tečajeva, osnivanje seoskih sokolskih četa, priredivanje sokolskih akademija, izleta, zabava i sokolskih drugarskih večeri, pomaganje nacionalnih, viteških, bratskih, prosvetno kulturnih i humanih ustanova, i rada na polju narodnog prosvetavanja.

Najglavnija i najželjnija briga uprave društva u 1931. god. sastojala

se da dozida i definitivno završi Sokolski dom, te je u tome cilju povedena živa akcija. Ova nastojanja urodila su dobrim plodom, jer je dom završen još u toku meseca novembra 1930. godine.

Uprava društva intenzivno je radila na priređivanju sokolskih akademija. Akademije su priređivane uvek sa predavanjem. U toku 1930. godine priredeno je osam svečanih akademija, od kojih je najbolje uspela ona održana na 6. septembra na rođenom Nj. Vis. Prestolonaslednika Petra i na dan 1. decembra. Akademije su priređivane uvek sa najboljim moralnim i materijalnim uspehom. Pored akademija priređivane su i razne zabave, posela i drugarske večeri. Društvo je također pripremlilo nekoliko ovakvih prireda-

ba za postradale od poplave u Francuskoj.

U toku 1930. godine priredeni su i jedan javan čas i to na Duhove u zajednici sa bratskim društvom iz Skoplja, te je vrlo dobro uspeo u toliko pre, što su toga dana prvi put ne samo u Kumanovu nego u opšte u Južnoj Srbiji nastupile naše seoske čete iz Romanovca, Matejča i Mladog Nagoričana.

Priredivani su nadalje i izleti sa izvesnim brojem članstva i sa muzikom. Društvo je na dan 24. maja posetilo župski slet u Leskovcu, a 24. aprila posetilo bratsko društvo u Skoplju; zatim je u više mahova priredilo putovanja i svojim seoskim četama.

Društvo je učestvovalo na svesokolskom sletu u Beogradu. Svojim je

siromašnijim članovima-cama kao i naraštaju omogućilo besplatan odlazak u Beograd kao i majci zaslužnog pok. brata Dorda Božinovića. Na sletu su uzele učešća i područne seoske sokolske čete iz Matejča, Ml. i St. Nagoričana, Romanovca. Društvo je omogućilo besplatan odlazak na slet u Beograd i svojoj muzici. Uprava je odlučila, da svečanim zakletvama rekruta vojnika 22. p. puka društvo može svečano učestvovati. Zakletve su vršene na javnim kumanovskim mestima. Pored toga, društvo je učestvovalo uz pratnju svoje muzike i pri ispraćaju stare srpske vojne pukovske zastave, a isto tako dočekalo novu jugoslovensku na najsvečaniji način.

Uprava društva počela je sa osnivanjem seoskih sokolskih četa, i na području društva sada ima šest sokol-

skih četa u selima: Vinicu, Matejču, Tabanovcu, Romanovcu, Starom i Mladom Nagoričanu.

Učinjenim uslugama kumanovskoj akademskoj omladini, društvo je postalo njenim dobrotvorom.

Društvo je održalo i prednjački tečaj, koji je trajao mesec dana i na njemu je osposobljeno dvanaest prednjaka. Pored ovoga tečaja, uprava je poslala na župski tečaj u Skoplje najvrednije članove društva, učitelje i seljake, koji su također ovaj uspešno završili.

Nastojanjem društvenog starešine brata Jovana P. Trišića i njegovog zamjenika brata Alekse Jovanovića Sokolsko društvo Kumanovo odlično napreduje i u svakom pogledu uspešno razvija svoj sokolski rad.

NAJBOLJŠA KOLESJA

kupite po prav ugodnih cenah edino le pri tvrdki

A. GOREC, d. z. o. z.

LJUBLJANA

samo v palači Ljubljanske Kreditne banke
in na Gosposvetski cesti šte. 14.

Ruče

dobre, uporabljavane ali sačuvane, za vježbanje sposobne, kupujemo. Cijenu i ostalo javiti Sokolskom društvu Tompojevci, Srijem.

Gostilna »Pri Krčonu«

Ljubljana, Tržaška cesta 5

Nudi dnevno sveža, najbolja toplina in mrzla jedila, pristna vina in sveže pivo v sodčkah. — Priporoča se cenj. gostom

Viktor Bizjak, gostilničar

Preporučamo tvrtke, koje oglašuju u Sok. Glasniku!

Peter Žitnik

Spošno kleparstvo
Instalacija strelododov po najnovijih sistemih in kritje lesno-cementnih streh

LJUBLJANA
Ambrožev trg 9
TELEFON 31-46

Delo solidno — cene zmerno

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše klišarna

ST-DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Sokolskom društvu Vareš - Majdan potreban je jedan iskusniji prednjak

sa prednjačkim ispitom, sposoban, da vodi novo osnovano društvo. — Namještenje je osigurano, a dolaze u obzir samo bravari i električari. Zarada, kao i uvjeti za život vrlo povoljni. —

Reflektanti neka se obrate pismeno na potpisano društvo čim prije, a najdalje do 30. aprila o. g.

Prodaja tehničkih proizvoda društvo s. o. j.

„HAMAG“

LJUBLJANA
KNAFLJEVA ULICA BR. 4

Geodetski instrumenti i pomagala sviju vrsti.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA ŠT. 3
je najveća regulativna hranilnica u Jugoslaviji.
Ima vlog nad 430,000,000 Din.

Za vse vloge jamči Ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo.

Vloge se sprejemajo na knjižice in na tekoči račun. Naložbe proti odpovedi se obrestujejo po dogovoru kar najbolj ugodno.

Posojila se dovoljujejo na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje.

Za male trgovce in obrtnike obstaja pri hranilnici kreditno društvo, za populne naložbe pa sodni depozitni odelček. — Za varčevanje mladine izdaja domaće hranilnice, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

Telefon št. 2016 in 2616. Pošt. ček. račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12.30.

JOS. HAFNER zavod za umjetno vezenje

LJUBLJANA, Prisojna ulica (Tabor)

(Bivši poslovodja firme Neškudla, koja je uslijed smrti vlasnika prestala da radi) Izrađujemo sokolske zastave najjeftinije po našim ili pripisanim nacrtima, obazirajući se na propise SKJ. Molimo, tražite specijalne oferte i nacрте.

Skrbite za svojo bodočnost s prihranki, ki Vam bodo najveće zalegli, ako jih porabljate za zavarovanje življenja

Zavarujte se pri trdnem jugoslov. in slovanskom zavodu

»SLAVIJA«

Jugoslovenska zavarovalna banka d. d.

Centrala v Ljubljani

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Novi Sad, Osijek, Split

Prevzema tudi vse druge vrste zavarovanj

ČITAJ! Za gotovo, kao i na najdužoročniju otplatu dobijete:

Glasovite STAYER-WAFFENRAD bicikle. - Motocikle „PUCH“

nedostizive preciznosti, kvalitete snage, konkurentne cijene, kod glavnog zastupstva za Dalmaciju
Slavko Malešević, Kistanje.

Творница гимнастичких и спортских справа

J. ОРАЖЕМ

Добављач Савеза Сокола краљевине Југославије

РИБНИЦА (Долењско)

Израђује све соколске вежбање справе, опреме читавих друштвених и школских вежбаона, спортске потрештине за лаку атлетику, справе за летна вежбаљашта, купалишта и бањске, љубанке, справе за дену итд. Израда савршена и елегантна, послужба најсолиднија, цене најумереније. — Илустровани сеник бесплатно.

ОСНОВАНА 1881. ГОДИНЕ

Knjigarna Učiteljske tiskarne

v Ljubljani

Frančiškanska

ulica 6

TELEFON ŠT. 3397
RAČUN POŠTNE
HRANIL. ŠT. 10.761

приporoča cenj. občinstvu svojo zalogo vseh pisarniških in šolskih potrebnosti. Lastna izdelovalnica šol. zvezkov. Knjigarna sprejema naročbe na knjige iz inozemstva, na vse domaće in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna! Zahtevajte cenik!

Соколском друштву Брега потребан је један капелник за пухалачку гласбу.

Рефлектанти нека се обратe на потписано друштво због поближих услова. — Место је стално. Предност имају старији капелници и они, који познају гудалачке инструменте

ИНДУСТРИЈА СОКОЛСКИХ ПОТРЕПШТИНА БРАНКО ПАЛЧИЋ • ЗАГРЕБ

Краљевине Марије 6

Добављач Савеза Сокола краљевине Југославије

Бројовни наслов: „Трикоџа“ Загреб • Телефон интерурбан 26-77

Израђујем све врсте соколских потрештина за јавни и излетни наступ свих категорија нашег чланства и то тачно према пропису Савеза Сокола краљевине Југославије. Слике у оригиналним бојама прописних одела налазе се у књизи „Организација Савеза СКЈ“. — Захтевајте цене и проспекте. — Цене врло умерене, а за тоњу и солидну израбу јамчим.

МЕДИЋ-ЦАНКЛ

творнице уља, фирнајза, лакова и боја, друштво са о. ј. Централa у Љубљани. — Власник Фрањо Медић. Творнице: Љубљана-Медводе. Подружнице и стоваришта: МАРИБОР и НОВИ САД.

Властити домаћи производи:

Ланено уље, фирнајза, све врсте лакова, емајлно-лакастих и уљених боја. Хемијско чисте и хемијско улепшане као и обичне земљане боје свију врсти и нијанса, кистова, стакларског нита итд. марке „МЕРАКЛ“ за обрт, трговину и индустрију, за железнице, поморство и ваздухопловство.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ.

ТАЧНА И СОЛИДНА ПОСЛУГА.

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA U LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrebštinama, koje su potrebne za izvođanje programa i za postignuće ciljeva našeg Sokolstva. Izdaje i raspisava tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističnog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije. Komisijiska prodaja odora sviju kategorija

NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM
TELEFON BROJ 25-43. — POŠTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA: 13.831

ZAHTEVAJTE CENIK